Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 28 października 1931 r. Nr. 78.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,5(zł. Cena numeru 20 gr.
Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.
Reklamy: 0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według umowy.

Brześć — Warszawa.

W poniedziałek rano o godz. 9-tej rozpoczął się w Sądzie Okręgowym Warszawy ten tak nadzwyczaj ciekawy proces byłych więźniów brzeskich.

—0—

Japonja rozważa wystąpienie z Ligi Narodów.

Tokio. Stanowisko Ligi Narodów w kwestji mandżurskiej wywołało w tut. kołach oficjalnych wielkie rozczarowanie. Koła te oświadczają, że Liga Narodów stała się niewierną swoim ideałom, naruszając świętość zawartych układów.

Liga Narodów dała się użyć Chinom na narzędzie, domagając się przedwczesnego wycofania wojsk japońskich i dlatego też Japonja rozważa obecnie poważnie zamiar wystąpienia z Ligi Narodów.

—0—

Zjednoczenie się Chin.

Moskwa. Z Nankinu donoszą, że pomiędzy chińskim rządem centralnym a Kantonem osiągnięto porozumienie. Prezydentem państwa zamiast marszałka Czang Kai Szeka będzie Czang Saoi, a ministrem spraw zagr. Czen.

Czang Kai Szek zatrzyma w swoim ręku naczelne dowództwo wszystkich sił zbrojnych zjednoczonych Chin.

—0—

Olbrzymi syndykat zagr.

chce finansować budowę dróg w Polsce.

Londyn. „General Motors“, „Chrysler“ oraz „Hudson Motors“ miały przyjąć propozycję dwóch wielkich firm samochodowych Wielkiej Brytanji i Francji, tj. Austina i Citroena w sprawie utworzenia olbrzymiego syndykatu budowy dróg samochodowych we wschodniej Europie, celem wzmożenia pojemności jej rynków.

Zwłaszcza w Polsce, Rumunji i na półwyspie Bałkańskim syndykat zamierza finansować budowę tych dróg, zapewniając sobie zwrot wyłożonych kapitałów przez opodatkowanie tych linij komunikacyjnych.

—0—

Papież modli się za ulżenie nędzy świata.

Rzym. Msza św. celebrowana w kościele św. Piotra w obecności papieża, celem odbycia modłów za ulżenie nędzy we wszystkich krajach świata, wywarła na wszystkich obecnych niezatarte wrażenie.

Ojciec św. zjawił się w bazylice w niedzielę o godz. 9,45 rano. Cały akredytowany przy Watykanie korpus dyplomatyczny był obecny w kościele. Przez cały czas mszy św. papież klęczał, a kiedy powstał, miał łzy w oczach. Fakt ten wywołał w Rzymie wielkie poruszenie.

—0—

Waszyngton i Genewa

Przed wyjazdem premjera francuskiego Lavala do Waszyngtonu krążyły pogłoski, jakoby rozmowy jego z prezydentem Hooverem zmierzały do uratowania Europy od grożącej jej — w związku z krachami walut i załamaniem się systemu kredytowego — katastrofy finansowej i gospodarczej. Czy cel ten został osiągnięty?

Na podstawie wiadomości z depesz i prasy zagranicznej o przebiegu i wyniku podróży Lavala można śmiało odpowiedzieć: nie!

Jeszcze doniedawna między Stanami Zjednoczonemi i Francją istniały głębokie różnice w poglądach na sprawy długów wojennych i rozbrojenia. Francja uzależniała ewentualne ustępstwa na rzecz Niemiec od ustępstw Ameryki w sprawie długów Stany Zjednoczone nie godziły się na to, uzależniając ze swej strony ewentualne zmniejszenie długów od rozbrojenia państw europejskich, o czem znowu Francja nie chciała słyszeć.

Różnice te istnieją i nadal. Ale ostatnie wydarzenia na tle kryzysu złota, jako podkładu walutowego, zbliżyły do siebie Stany Zjednoczone i Francję, jako dwie największe potęgi, dzierżące w swem ręku monopol na złoto. Złoto zagrożone! I Laval pojechał do Hoovera nietyle dla ratowania Europy, ile — złota. Ten cel podróży został, zdaje się, osiągnięty. Postanowiono utrzymać nadal parytet złota, czyli panowanie złota, skupionego we Francji i w Stanach Zjednoczonych, nad światem. Czy świat, jęczący pod ciężarem tego monopolu złota, dozna jakichś ulg od monopolistów — jest rzeczą bardzo wątpliwą.

Ale w tem zbliżeniu Francji i St. Zjedn., które znajdzie swój wyraz w układzie Banku Francuskiego i amerykańskiego Federal Reserve Bank, Francja jest stroną silniejszą. Do Francji płyną bezustannie strugi złota z Ameryki, Francja przeżywa też kryzys gospodarczy o wiele łagodniej, niż St. Zjedn. To też Francja może obecnie twardo obstawać przy swoich żądaniach w sprawie długów niemieckich i rozbrojenia. Na tym punkcie Laval odniósł, zdaje się, zupełne zwycięstwo nad Hooverem, który jakgdyby machnął ręką na sprawy europejskie, powierzając Francji „pieczę“ nad niemi. Pokazało się znowu, że w ustroju kapitalistycznym siła decyduje o wszystkiem. A Francja jest dziś najsilniejszem państwem pod względem pieniężnym i militarnym.

***

O tej przewadze siły, nie liczącej się z niczem i z nikim, świadczy też klęska Ligi Narodów w sprawie mandżurskiej. Japonja nie przyjęła zalecenia Ligi, by w ciągu 3 tygodni nastąpiła ewakuacja Mandżurji z wojsk japońskich do strefy linji kolejowej. Japonja odrzuciła to żądanie przeciw wszystkim głosom Rady Ligi Narodów, a ponieważ tego rodzaju uchwały Rady muszą być przyjęte jednomyślnie, przeto Japonja odniosła „zwycięstwo“ nad wszystkiemi mocarstwami i państwami, reprezentowanemi w Lidze. Rada Ligi ma się zebrać ponownie 16-go listopada, ale czy do tego czasu Japonja nie umocni raczej swej pozycji wojskowej w Mandżurji? Czy Chiny wobec nieustępliwości Japonji nie poczynią przygotowań do wojny regularnej?

Zachowanie się Japonji jest tem znamienniejsze, że w obradach Rady Ligi wziął udział przedstawiciel St. Zjednoczonych, który usiłował wywrzeć nacisk na Japonję, ale bez skutku.

Taki wynik nie wzmocni autorytetu Ligi Narodów w Stanach Zjedn., a z drugiej strony zaostrzy przeciwieństwa między Stanami a Japonją.

Na przykładzie zatargu mandżurskiego pokazuje się najjaskrawiej, jak wadliwe są przepisy statutowe Ligi, jak słaba i bezradna jest Liga wobec „pięści uzbrojonej“, zwłaszcza gdy ta pięść wygraża daleko, na wschodzie Azji.

***

Waszyngton i Genewa rzucają ponury cień na konferencję rozbrojeniową, mającą się zebrać w styczniu roku przyszłego. Waszyngton oznacza „desinteressement“ Stanów Zjednoczonych w sprawie zbrojeń europejskich i pozostawienie Francji „wolnej ręki“ na tem polu. Genewa oznacza mniej więcej to samo w stosunku do Japonji w Azji. Sprawa rozbrojenia, jako centralne zagadnienie świata, wykazuje coraz większe rozluźnienia, mniej punktów stycznych.

Ocena sytuacji gospodarczej

w biuletynie Banku Gosp. Krajowego.

Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje położenie gospodarcze Polski w wrześniu.

Załamanie się waluty angielskiej potwierdziło podobnie, jak i nowy kryzys niemiecki wysoki stopień niezależności i wielką odporność rynku pieniężnego Polski.

Złoty polski należał w ostatnich tygodniach do tych nielicznych walut w Europie, które nie zachwiały się ani przez chwilę, zachowując bez uszczerbku swój parytet złota Pokrycie waluty polskiej nadal znacznie przekracza ustawowo nakreślone granice.

Stałość waluty uchroniła polski rynek pieniężny i całe życie gospodarcze kraju od silniejszych wstrząsów i nastrojów panicznych, zaobserwowanych w krajach od Polski znacznie bogatszych i finansowo bardziej skonsolidowanych.

Niewątpliwie dodatni wpływ na pomyślny stan złotego wywołał czynny bilans handlowy, który szczególnie we wrześniu wykazał bardzo pokaźną nadwyżkę wywozu.

Drugim czynnikiem dodatnim jest zmniejszający się dzięki skutecznym zarządzeniom rządu deficyt budżetowy państwa, który we wrześniu wyniósł zaledwie 8,5 milj. zł. wobec 46.6 milj. w czerwcu br.

Nie ulega wątpliwości, że kryzys pieniężny o tym zasięgu, co kryzys angielski, wywołujący gwałtowne wstrząsy na wszystkich prawie rynkach pieniężnych świata, nie mógł nie odbić się zupełnie na stosunkach polskich, jednak ujemny wpływ wydarzeń międzynarodowych na nasz rynek walutowy i papierów wartościowych nie był tak silny, ażeby zaistniała konieczność zastosowania praktycznych środków prewencyjnych. To też gospodarstwo polskie uniknęło reglamentacji obrotów dewizami i giełdowych, do których musiały się uciec inne państwa.

Wzrastająca jednak po załamaniu się szeregu walut w krajach sąsiednich niechęć do angażowania kapitałów, zmusiła banki polskie do restrykcyj kredytowych w momencie, gdy sezonowy wzrost zapotrzebowania środków obrotowych w niektórych gałęziach życia gospodarczego wymagał zwiększenia kredytu.

Stąd występująca zwykle w jesieni poprawa wypłacalności nie przejawiła się w okresie sprawozdawczym.

Zaznaczające się zwykle w latach normalnych odprężenie na rynku pieniężnym w Polsce w jesieni, miało swe źródło w dużej mierze w zwiększonej sile finansowej rolnictwa w związku z realizacją zbiorów. W roku bieżącym wskutek ciągle jeszcze niekorzystnych cen ziemiopłodów realizacja ta nie przyniosła rolnikowi prawie żadnej ulgi. Podobnie gospodarka hodowlana wobec gorszych warunków zbytu nie mogła stanowić wydatniejszej rekompensaty dla rolnictwa.

Położenie przemysłu nacechowane było niskim stanem wytwórczości przy utrzymujących się trudnościach zbytu. Tylko górnictwo węglowe wykazuje dalszy sezonowy wzrost zatrudnienia, oparty głównie na zwiększeniu się eksportu węgla.

Hutnictwo żelazne i cynkowe obniżyło swą wytwórczość. Poprawa stanu zamówień wyrobów żelaznych we wrześniu powinna się przyczynić do wzrostu zatrudnienia w hutach w październiku.

Przemysł naftowy utrzymał stan produkcji bez większych zmian, przy zmniejszającym się jednak zapotrzebowaniu przetworów.

W przemyśle włókienniczym sezon zimowy nadal kształtował się pomyślnie w fabrykach wyrobów bawełnianych, podczas gdy przemysł wyrobów bawełnianych pracował słabiej.

Niektóre zakłady przemysłu metalowo-maszynowego wykazały lekką poprawę zatrudnienia, w innych gałęziach jednak sytuacja była bardzo ciężka.

Eksport drzewa na rynki zachodnie i Europy środkowej doznał utrudnień.

Podobnie w innych działach przemysłu, jak w przemyśle chemicznym, garbarskim, wskutek słabego ożywienia w niektórych artykułach sezonowych stan zatrudnienia nie wykazał poprawy.

Jak zwykle na jesieni, w obrotach handlowych na rynku wewnętrznym wystąpiło lekkie ożywienie, obejmując jednak tylko nieliczne branże. Obroty towarowe z zagranicą wzrosły głównie po stronie wywozu, dzięki czemu saldo aktywne bilansu handlowego z zagranicą za pierwsze trzy kwartały rb. wzrosło prawie do 300 milj. zł.

Spadek liczby bezrobotnych przybrał we wrześniu już stosunkowo niewielkie rozmiary i zaznaczył się w nieco silniejszym stopniu tylko wśród robotników niewykwalifikowanych.

—0—

Powszechny spis ludności.

Że statystyk państw zachodnich wynika, że naturalny przyrost ludności cofa się w sposób zastraszający, co równa się upadkowi narodów.

Słyszeliśmy, że Francja już przed wojną światową podniosła w swym kraju alarm, by zwrócić całemu społeczeństwu francuskiemu uwagę na to niebezpieczeństwo.

Pobobnie ma się rzecz obecnie w Niemczech, gdzie również stwierdzono że przyrost naturalny zanika.

Przekonani jesteśmy, że w Polsce nie jest tak źle, że przyrost naturalny ludności obliczony na 1000 mieszkańców jest stosunkowo wielki — Czy tak jest na pewno — dowiedzieć się możemy tylko z przyszłego spisu ludności. Jest to kwestja niezmiernego wprost znaczenia która często może zaważyć na losach narodu.

Lecz jedynie wtedy będziemy mogli coś powiedzieć o rzeczywistej płodności ludności, lub o jej kurczeniu się, gdy zestawimy liczbę urodzeń z liczbą małżeństw istniejących w tym kraju.

Osiągnięte przez spis cyfry powiedzą nam naprzykład:

Czy potrzeba będzie w przyszłości szkół, czy też opustoszeją one z braku uczniów. Nasze władze szkolne będą mogły na szereg lat z góry opracować plan swej działalności. Pomagajmy do sprawnego przeprowadzenia powszechnego spisu ludności.

Ograniczenie pracy w warsztatach kolejowych.

P. min. komunikacji wydał zarządzenie, ograniczające pracę w warsztatach kolejowych w okresie ostatnich dwóch miesięcy r. b. Praca w poszczególnych warsztatach kolejowych zmniejszona będzie przeciętnie o 3—4 dni w miesiącu.

Zarządzenie to wydano celem uniknięcia redukcji pracowników warsztatowych wobec znacznego zmniejszenia zatrudnienia w warsztatach.

Warsztat tarnogórski do tego się już zastosował, świętuje bowiem każdy poniedziałek.

Zapomogi miesięczne dla kolej.

Uwzględniając trudne warunki życiowe pracowników kolejowych tych niższych grup uposażenia, utrzymujących liczną rodzinę, którym cofnięcie dodatku stołecznego, lub zmniejszenie dodatku kresowego najdotkliwiej daje się odczuć p. min. komunikacji przyznaje począwszy od lipca rb. pracownikom od X do XVI grupy uposażeń miesięcznie zapomogi w wysokości 10 proc. uposażenia miesięcznego, zależnie od grupy uposażenia i stanu rodzinnego pracowników.

W bieżącym miesiącu minister rozszerzył te zapomogi na pracowników IX grupy uposażenia.

Niezależnie od tej pomocy materjalnej p. min. przyznał wszystkim dyrekcjom znaczne kredyty na zapomogi dla pracowników zasługujących na nie z uwagi na specjalnie trudne warunki życiowe.

Drzewka do nabycia.

Powiatowa Szkółka Drzew w Tarn. Górach ogłasza, że ma na składzie około 130 sztuk drzewek owocowych jak jabłoni, czereśni, wiśni i śliw.

Drzewka te są zdrowe, silne i zupełnie nadające się do ogrodów, zaś cena za 1 sztukę wynosi 4,50 zł.

Natychmiastowe zapotrzebowanie należy kierować do Pow. Szkółki Drzew w Tarn. Górach, na ręce p. Dyrektora Zająca wzgl. do Pow. Urzędu Budowlanego w Tarn. Górach.

Ślizgawka miejska. Prace przy urządzeniu ślizgawki w parku miejskim postępują raźno naprzód. Widzimy tam mnóstwo osób z pośród miejscowych bezrobotnych zatrudnionych, dzięki którym w nadchodzącej zimie młodzież nasza nie będzie potrzebowała udać się w daleką drogę aż do Sowic i uprawiać tam tak miły sport łyżwiarski. Urządzenie ślizgawki w pobliskim parku miejskim, przez co również znaleźli nasi bezrobotni pracę, zawdzięczać należy w pierwszej linji przewodniczącemu R. M. p. Bacikowi, który w odpowiedni sposób zdołał przekonać R. M. o konieczności urządzenia tejże.

Lustracja stacji rozrządowej przez p. starostę Korola

W dniu 24 bm. p. starosta Korol w towarzystwie pp. Inż. St. Pogorzelskiego, Inż. S. Piskorskiego i Inż. J. Krynickiego oglądał rozbudowę stacji rozrządowej Tarnowskie Góry. W kierownictwie budowy p. Starosta interesował się szczegółowo projektem i przy pomocy wyjaśnień kierownika budowy zapoznał się z okresem I-szym tej budowy już wykonanej jak również z okresem ostatecznego rozwoju. Według wyjaśnień kierownictwa budowy, celem rozbudowy stacji rozrządowej Tarnowskie Góry jest dać możność powiększenia ilości pociągów eksportowych z węglem do naszych portów na północ i na północno-wschód naszego kraju co nie może być urzeczywistnione przy dotychczas istniejącej stacji rozrządowej, która swoim fatalnym układem torów nie daje żadnej możności zwiększenia ruchu.

Nowa stacja rozrządowa w I-szym okresie i ostatecznym rozwoju będzie stacją dwukierunkową składająca się z 4-ch zasadniczych grup torów i piątej małej grupy geograficznej. Stacja rozrządowa umieszczona jest pomiędzy przejazdem koło Czarnej Huty a przejazdem koło stacji Miasteczko Śl. i zajmuje długość 2 i pół klm. Środkiem stacji przetokowej idą tory główne zaś po wschodniej stronie tych torów usytuowane są grupa wjazdowa, rozrządowa i mała geograficzna stanowiący kierunek północny; po stronie zachodniej torów głównych umieszczone są grupy wjazdowa i rozrządowa w kierunku z północy do Zagłębia. Roboty ziemne i układka nawierzchni są obecnie już ukończone z wyjątkiem robót dodatkowych jak również ukończono budowę mostu po stronie wschodniej. Pozostaje obecnie do ukończenia żelazo-betonowy most po stronie zachodniej od torów głównych pod grupą wjazdową z północy, który jest na ukończeniu jak również są na ukończeniu urządzenia zabezpieczające ruch pociągów na rozbudowanej stacji. Pan Starosta żywo interesował się wykonanemi robotami, zwiedził na miejscu poszczególne wykończone fragmenty budowy jak również interesował się robotami przy budowie mostu. Wyjaśnień tak co do projektu jak i budowy udzielali Panu Staroście Naczelnik Oddziału Drogowego p. Inż. St. Pogorzelski, projektodawca i kierownik robót p. Inż. Piskorski oraz zastępca Naczelnika Oddziału Drogowego p. Inż. Krynicki. Pan Starosta wyraził zadowolenie tak z postępu robót jak i z ich solidnego wykonania.

—0—

„Miesiąc Śląska“ w całem państwie polsk.

„Miesiąc Śląska“ Związku Obrony Kresów Zachodnich odbędzie się na terenie całego państwa w czasie od 1-go do 30-go listopada 1931 r. Celem tej imprezy jest propaganda Śląska i związanych z tą dzielnicą zagadnień, jak również zebranie funduszów na pracę polską na Śląsku.

Protektorat nad „Miesiącem Śląska“ objęli: Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki oraz Marszałek Józef Piłsudski.

Już obecnie szereg organizacyj społecznych i gospodarczych zgłosił akces do Komitetu Organizacyjnego, deklarując współdziałanie w akcji „Miesiąca Śląska“. Dotąd zgłosiły swój udział: Związek Gmin Wiejskich, Związek Miast Polskich, Centralny Związek Pol. Przem. Górn., Handlu i Finansów, Związek Banków w Polsce, Związek Związków Zawodowych w Polsce, Związek Straży Pożarnych, Związek Harcerstwa Polsk., Stowarzyszenie Urzędników Skarbowych R. P., Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Stowarzyszenie Rezerwistów i b. Wojskowych, Rodzina wojskowa, Tow. im. Adama Mickiewicza, Touring-Klub, Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej, Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet.

Komitet Organizacyjny „Miesiąca Śląska“ wzywa organizacje społeczne, gospodarcze i kulturalno-oświatowe o jak najliczniejszy ich udział w pracach i imprezach „Miesiąca Śląska“. Zgłoszenia i zapytania należy kierować pod adresem Komitetów wojewódzkich „Miesiąca Śląska“, powiatowych lub lokalnych.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

W czwartek dnia 29 bm. o godz. 19-tej odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej z następującym programem porządku obrad dziennych:

1) Regulamin dla Rady Miejskiej, 2) 3) i 4) sprzedaż parcel i działek gruntowych. 5) Dodatkowy kredyt na zakup jednego samoczynnego urządzenia spłukiwalnego. 6) Sprawozdanie co do uszkodzenia kanalizacji na ul. Kolejowej.

Posiedzenie komisji Przygotowawczej odbędzie się tego samego dnia o godz. 5-tej popołudniu.

Dezynfekcja słuchawek telefonicznych. W dzienniku Ustaw Śląkich nr. 23 ukazało się rozporządzenie policyjne Wojewody Śląskiego o utrzymaniu aparatów telefonicznych w stanie zabezpieczającym zdrowie publiczne. Rozporządzenie to ma na celu walkę z chorobami infekcyjnemi a w szczególności z gruźlicą. Dezynfekcję słuchawek telefonicznych nastąpić powinno co tydzień i wykonane będzie przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe „D. A. Tel.“ w Katowicach, ul. Sobieskiego 24, tel. 3157.

Wspomniane przedsiębiorstwo już rozpoczęło swą pracę i odwiedza abonentów telefonicznych. Koszt czterokrotnej dezynfekcji jednej słuchawki wynosi 2-zł. miesięcznie, płatne w końcu każdego miesiąca.

Przeniesienie. Jak nas p. naczelnik sąd. Wojciechowski informuje, nie został on dotychczas przeniesiony w stan spoczynku, tylko stara się o wspomniane przeniesienie.

Czas zimowy w urzędach państwowych. Z dniem 1 listopada wchodzi w życie we wszystkich urzędach państwowych zimowy czas urzędowania. Czynności urzędów trwać będą od godz. 8,30 do 15,30 (w soboty do godz. 14). Zimowy czas urzędowania obowiązywać będzie do dnia 31 marca.

Urodziny. Mistrz zduński p. Franciszek Wróbel obchodził w niedzielę 25 bm. 57-lecie swych urodzin. Do licznych gratulacyj, których p. Wróbel w pamiętnym dniu otrzymał, przyłącza się również redakcja „Nowin“.

Abonenci! Żądajcie od kolporterów pokwitowań przy zapłacie prenumeraty za Nowiny. Kwity na miesiąc listopad noszą owalną pieczęć Redakcji Nowin. (Słowo listopad jest wydrukowane.)

Bloczki rysunkowe. Drukarnia Polska posiada stale na składzie bloczki rysunkowe własnego wyrobu w formacie 25×32 cm. Odnośne bloczki oddajemy szkołom do sprzedaży komisowej.

Nauka języka niemieckiego. Nasze szkoły średnie posiadają jakiś dziwny podręcznik (J. Jakóbiec i St. Leonhard) do nauki języka niemieckiego. Zaleca się ten podręcznik podać do gruntownej rewizji, bo inaczej dzieci się z tego wiele nie nauczą. W tej książce roi się od błędów stylistycznych oraz gramatycznych. Czytamy np. „Ich war vor der Tafel gestanden, Diese Stättte itd. itd.

Stacja tankowa na rynku. Kierowcy samochodów zwracają się tą drogą do Magistratu, aby tenże raczył łaskawie postarać się o stację tankową na samem rynku. Wszelkie pojazdy mechaniczne koncentrują się przeważnie w sercu naszego miasta, to też projekt kierowców samochodów jest zupełnie uzasadniony i którego należałoby gorąco popierać. Dojazd do stacji tankowej w pobliżu rynku przy ul. Strzeleckiej przedewszystkiem dla autobusów i wozów ciężarowych jest nadzwyczaj trudny. Uruchomienie takiej stacji obok pomnika na rynku jest poparcia godne.

Czy będzie z tego proces?

Pewien nauczyciel wniósł skargę przeciw odpowiedzialnemu redaktorowi Nowin o rzekomą zniewagę, zastępstwo proces. w tej sprawie powierzył jednemu z miejscowych adwokatów. Miejmy nadzieję, że odnośnemu panu adwokatowi nie zdarzy się ponownie ten fatalny wypadek, że akty te złoży w jego prywatnem biurku i pozostawi je tam aż do chwili upłynięcia terminu wniesienia skargi do Sądu. Dobrze jest, iż w naszej miejscowości mamy coraz to większą ilość adwokatów, albowiem podobne wypadki 3-miesięcznego, przymusowego wypoczynku aktów w biurku, mocą których nabywają „dojrzałość przedawnienia“ więcej już się nie będą mogły zdarzyć.

Paskudne metody zwalczania osób zasłużonych.

Od pewnego czasu grasuje w naszem grodzie szajka składająca się „z kaczek w postaciach ludzkich“, których zadaniem jest różnymi sposobami utrącić z stanowisk osoby zasłużone. Kaczkę za kaczką puszczają, aby tylko tego lub owego podać w pogardę w opinji publicznej. Zazwyczaj bywa na świecie tak, iż fałszywe pogłoski rozpowszechniają przedewszystkiem stare baby. Tymrazem do tych kaczek nie należą już stare baby, ale panowie inteligenti, po części też tacy z wyższem wykształceniem. Znane są ich schadzki w domach prywatnych, oraz w lokalach niemieckich, gdzie kują plany w jaki to sposób zasłużonych Ślązaków— Polaków pozbawić stanowisk. Aby tym przez nich puszczonych „kaczek“ dać więcej powagi, posługują się w dodatku tą pogłoską, iż do tych „delegatów należy również członek Głównego Zarządu Powst. Śląskich. Są to bujdy na rysorach. Powstańcy nasi na lep takich zbankrutowanych i oszczerczych apostołów nie idą. Powstańcy najlepiej wiedzą, kto jest godnym piastowania stanowiska urzędniczego a przedewszystkiem o ile rozchodzi się o stanowisko urzędnika wyższego, temwięcej o ile owego urzędnika pod którym się dołki kopie, śmiało zaliczyć możemy do pracowników plebiscytowych jak również powstańczych. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, kto na czele tej „kliki“ oszczerczej stoi a pozatem którzy również do tej szajki jako członkowie należą wystarczy nam tylko wydać aprobatę oświadczeniom mnóstwa naszych obywateli: „Znaleźli się. Specjaliści od fachu. Grabiarze,“ itp. Wypada nam jeszcze zaznaczyć, iż człowiek stojący na czele tej kliki w roku 1923, kiedy dzięki zasługom powstańców śląskich dostał się na Śląsk pytał jego współpracowników: „Czy granica polsko-niemiecka jest już ostatecznie ustalona? Czy zajdzie w tym kierunku jeszcze jaka zmiana? Czy można już meble sprowadzić na Śląsk?“ (Dop. zecera: o ile je posiadał.) Człowiek tego typu pochodzący z pod ciemnej gwiazdy nigdy nie mając nic wspólnego z ruchem plebiscytowym oraz powstańczym na Śląsku, nieznający wogóle stosunków tut., ten człowiek obecnie chciałby zasłużonych Polaków stemplować grencszuclerami itp. W krótkim już czasie zdemaskujemy ostatecznie tą „szajkę kaczorską“ z których dwóch z nich znajduje się już poza obrębem Tarn. Gór a na ich programowe schadzki do Tarn. Gór się często zjeżdżają. Był to z resztą najwyższy czas, iż pośli, bo inaczej ten bałagan, którego właśnie ta klika spowodowała, byłby czasem jeszcze większy Zaś reszcie tej inteligentnej szajce oszczerczej przypominamy przysłowie: Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada“.

Porządek nabożeństw kościelnych

od 29 październ. do 1 listopada 1931r.

Czwartek o godz. 6,15 w int. rodziny Klose; (niem.) o godz. 7,30 za d. śp. Walentego Cota.

Piątek o godz. 6,15 rocznica za d. śp. Tomasza Pichury, i syna Jana i pokrew.; o godz. 7,30 Rocznica za d. śp. Marji Steiner, z kond. (niem.)

Sobota o godz. 6,15 za zmarłych rodziców Roesner (niem.); o godz. 7,30 za d. śp. Antoniego i Rozalji Hein i Pawła Klosego (niem.)

Niedziela o godz. 6,45 kapitulna; o godz. 8,30 w int. Apostolstwa Modlitwy; o godz. 10 za żyjących z Bractwa Serca Jezusowego (niem.) o godz. 11,30 Parafjalna.

Łańcuch prasowy.

Pan kupiec Fel. Rutkowski złożył w naszej Redakcji na rzecz Pow. Kom. Nies. Pomocy Bezr. 20-zł. i prosi temsamem p. kupca hurt. Loebrechta fy. Sedlaczek o kontynuowanie łańcucha.

Pan Hrabia Lazy Henckel von Donnersmarck z Nakła przesłał do rąk Redaktora Administracji Nowin kwotę 30-zł. którą to kwotę wpłaciliśmy na konto Pow. Kom. Nies. Pomocy Bezrob.

Redakcja Nowin zebrała za pomocą łańcucha prasowego per. 27. X. 1931r. 670,80-zł. na rzecz Pow. Kom. Nies. Pom. Bezrob.

Zarząd Tow. Hodowców Gołębi Pocztowych z Tarnowskich Gór i okolicy przypomina członkom, że w niedzielę dnia 1 listopada br. o godz. 10 odbędzie się w restauracji p. Kałuży przy ulicy Bytomskiej zebranie miesięczne.

I. Klub Ping-Pongowy

Haszacher

Tarnowskie Góry urządza w niedzielę 1 listopada rb. o godz. 20 w sali „Hotelu pod Lipami" ping-pongowy turniej gry pojedynczej panów o mistrzowstwo miasta Tarn. Gór. Zgłosz. przyjm. do 30 bm. H. Freund w fie. Wiktor Deutsch. Wpisowe 60 gr. wstępne 50 gr.

Zgłoszenia i odmeldowanie patentów przemysłowych. Wskutek panującego kryzysu gospodarczego wielu przemysłow. zmuszonych jest swe przedsiębiorstwa unieruchomić, a patenty odmeldować. Pod tym atoli względem panuje wśród drobnych przemysłowców wielka rozbieżność i nieświadomość, co naraża niejednego na niepotrzebną stratę czasu i koszty. Odmeldowanie patentu powinno nastąpić nietylko w urzędzie skarbowym, ale również w magistracie. Natomiast zameldowanie otwarcia interesu powinno najpierw nastąpić w urzędzie magistrackim, który wystawia odnośne poświadczenie, na mocy którego wykupuje się patent w urzędzie skarbowym.

Z pow. Tarn. Gór.

Lasowice. W poniedziałek, dnia 26 bm. zmarł w wieku lat 43 działacz narodowy, były pracownik plebiscytowy, urzędnik kolejowy śp. Paweł Sperling. Zmarły z narażeniem życia i zdrowia walczył podczas plebiscytu czynnie o wolność Śląska, był kierownikiem ruchu powstańczego w Lasowicach i w Tarnowskich Górach. Po objęciu Śląska przez Polskę był on jednym z pierwszych organizatorów w kolejnictwie jak również w Zarządzie Gminnym i założył różne związki, jak Związek Powstańców i Byłych Żołnierzy, Straży Pożarnej itd. Jego też inicjatywie i staraniom Lasowice zawdzięczają powstanie tu własnego kościółka. Cześć Jego pamięci!

Miasteczko. (Nominacja) Dekretem J. E. ks. Biskupa zamianowany został ks. proboszcz Franciszek Wilhelm z Miasteczka sędzią prosynodalnym.

Nowi wizytatorzy religji. Wizytatorami religji zostali mianowani dla szkół parafji Tarnowice Stare ks. Ernest Kudełko z Nakła dla szkół parafji Repty Stare ks. Pasternak z Rybnej.

Dnia 26. bm. zamknął oczy do snu wiekuistego po długich i ciężkich cierpieniach zaopatrzony sakramentami św. w sile wieku lat 43

śp. Paweł Sperling

kierownik pociągu.

W przedwcześnie Zmarłym tracimy dobrego i życzliwego męża i gospodarza, którego pamięć u nas nie wygaśnie.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 30. bm. o godzinie 8-mej na cmentarzu w Lasowicach

Lasowice, dnia 27 paźdz. 1931 r.

Żona. Lokator.

Przytrzymanie przemytników. Straż graniczna z Suchej Góry przytrzymała w nocy z 20 na 21 bm. na odcinku Kolonja Wiktor 5 ciu przemytników, pochodzących z Tompkowic, którzy przemycali większą ilość rodzenek z Niemiec do Polski. Towar został odebrany, przemytn. zaś osadzono w areszcie aż do ukończenia dochodzeń.

Na czasie.

Z pewnością zaopatrzyłeś się już na zimę w węgiel i zapasy jarzyn. Nie dokucza twej rodzinie głód ani zimno. Dzieci Twoje są syte i ciepło ubrane. Prawda?

Gdy Tobie się dzisiaj podczas ciężkiego przesilenia gospodarczego, pod względem materjalnym stosunkowo dobrze powodzi, to jest Twojem obowiązkiem także nie zapomnieć o bezrobotnych współbraci i ich rodzin.

Dlatego biorę na dożywianie ubogie dziecko. Złóż na rzecz bezrobotnych ofiarę w naturze za Pośrednictwem Tow. Dobroczynności Wincentego à Paulo wzgl. miejscowego Komitetu dla Spraw Bezrobocia, albo złóż datek pieniężny do Powiatowej Kasy Oszczędności na nr. 316 w Tarn. Górach.

Każdy z tych głodnych patrzy na Ciebie, to też daj Twoją pomoc zaraz.

SZARLEJ — W. PIEKARY

„Dzień Oszczędności" w Szarleju i w Wielkich Piekarach. Z inicjatywy Banku Ludowego w Szarleju powstał Komitet obchodu „Dnia Oszczędności". W skład Komitetu wchodzą m. i. Ks. Prałat Pucher z Wielkich Piekar, Ks. Prob. Ledwoń z Szarleja, Dyr. Gimnaz. Tyran z Szarleja, Dyr. Banku Józewicz z Szarleja i. t. d. Program obchodu bardzo urozmaicony a mianowicie: prócz referatów zawiera deklamacje okolicznościowe, przedstawienie, żywy obraz i t. d. Przygrywać będzie orkiestra uczniów Gimnaz. Na specjalne podkreślenie zasługuje praca społeczna grona profesorskiego Gimnazjum, którzy nietylko przygotowują na dzień ten orkiestrę smyczkową lecz skompletowali odpowiedni chór. Jeden z referatów wygłosi profesor Gimnazjum p. Drozdowski, deklamacje zaś wygłosi młodzież gimnazjalna. Przedstawienie i żywy obraz odegrane zostanie przez „Grupę miłośników sceny" w Szarleju.

Komitet.

Z ostatniego strzelania Kurk. Bractwa Strzel. Szarlej—Piekary. Ostatnie tegoroczne strzelanie Kurk. Bractwa Strzel. Szarlej—Piekary, odbyło się w sobotę. Nagród wydano 35. Pierwsze zdobyli pp. Pyrlik, Malinowski, Kaspruś i Rother.

Począwszy od 4 listopada na strzelnicy odbywać się będzie w środy od godz. 15 do 20 strzelanie zimowe małokalibr.

Brukowanie drogi. W niedługim już czasie droga prowadząca do dworca Szarlej—Piekary zostanie nowowybrukowana tak, że życzeniom tut. obywatelstwa uczyni się nareszcie zadość. Roboty przydzielono firmie Polbeton w Katowicach.

Zjazd strażaków. W niedzielę dnia 25. bm. o godz. 9 tej rano odbył się w ogrodzie p. Muca zjazd strażacki powiatu świętochłowickiego. Po zdaniu raportu prezesowi, naczelnikowi Gminy Świętochłowic p. Polakowi, wyruszono z orkiestrą p. Michalika na czele na nabożeństwo do Wielkich Piekar. Po połud dokonano wyboru Zarządu okręgu, wskład którego wszedł dotychczasowy Zarząd, uzyskując przez obecnych votum zaufania.

Rozbroić się kompletnie?

Moskwa. PAT. Tass donosi: Litwinow wystosował odpowiedź na list sekretarza Generalnego Ligi Narodów z zapytaniem czy rząd sowiecki gotów jest przyjąć projekt przerwy w zbrojeniach w myśl zaleceń Ligi Narodów. Jak donosiłem już — pisze Litwinow — rząd mój gotów jest przyjąć wraz z innemi rządami i na tych samych prawach zobowiązanie zawieszenia zbrojeń na czas trwania konferencji rozbrojeniowej. Podobnie rząd mój gotów jest zgodzić się na wysuwany obecnie termin jednego roku przerwy poczynając od dnia 1 listopada rb. a także gotów jest rozbroić się kompletnie lub zmniejszyć do minimum swoje zbrojenia, zgodnie z zaleceniami projektów konwencji przedłożonych przezemnie komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej, z podkreśleniem jednakże, że analogiczne oświadczenia poczynione zostaną przez wszystkie państwa i będą miały charakter obowiązujący na podstawie konwencji międzynarodowej. Należy też jasno zaznaczyć, że zobowiązania te obejmowałyby wszystkie rodzaje broni i materjału wojennego. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie nie mówi jasno czy zostało przyjęte czy też odrzucone zastrzeżenia poczynione w trzeciej komisji. Nie ulega wątpliwości, że jeżeli kwestje te nie zostaną należycie wyjaśnione i jeżeli każde państwo będzie mogło interpretować po swojemu przyjęte zobowiązania, doprowadzi to do nieporozumień, które bynajmniej nie będą sprzyjały wytworzeniu atmosfery zaufania do konferencji rozbrojeniowej. Brak jasności i wyraźności w zobowiązaniach międzynarodowych jest jednym z powodów godnych pożałowania wypadków, które się toczą obecnie w Mandżurji. Również nie wzmacnia to wzajemnego zaufania. Z chwilą gdy wszystkie te sprawy zostaną wyjaśnione — kończy Litwinow — rząd ZSRR będzie gotów przyjąć zobowiązania dotyczące zawieszenia zbrojeń na tych samych podstawach co inne państwa.

Dzienny odpływ złota amerykańskiego.

Biuletyn codzienny „Federal Reserve Bank" w Nowym Jorku pod datą 17 b. m. podaje następujące cyfry o odpływie złota z Ameryki:
6.967.000 dolarów do Francji,
3,236.000 dolarów do Holandji,
26 000 dol. do Polski
15.000 dol. do Belgji,
14.000 dol. do Włoch,
10.000 dol. do Meksyku,
1.000 dol. do Niemiec.

Z drugiej strony biuletyn donosi, że rezerwy złota na rachunek zagranicy wzrosły o 9.700.000 dolarów.

Wódka Polska w Kurytybie.

Kurytyba. PAT. Ukazała się w sprzedaży wódka Polskiego Monopolu Spirytusowego, sprowadzona za pośrednictwem tutejszych przedstawicieli tego Monopolu, firmy Krasicki, Gomm & Cia. Ltda. Pomimo, że wódka ta sprzedawana jest po dość wysokiej cenie, z racji niskiego obecnie kursu tutejszej waluty, a także ogromnych kosztów transportowych i celnych, próbny ten transport został prawie niezwłocznie rozsprzedany, przyczem firma, chcąc dostarczyć wszystkim zainteresowanym, nie sprzedaje wódki w większych ilościach. Przy normalnym kursie milrejsa towar ten kalkulowałby się doskonale i mógłby mieć znaczny zbyt.

—0—

Projekty nowych podatków

uchwalono na Radzie Ministrów.

Rada Ministrów oprócz projektu ustawy o podatku dochodowym komorników, rejentów i t. p., uchwalił także projekty podatku od energji i lokali.

Podatek lokalny wynoszący dotychczas 8 proc. stawki komornego, ma być podwyższony o 12 proc. Projekt ustawy o podatku od energji elektrycznej przewiduje stawkę 10 proc: od ceny prądu bez względu na to, czy użycie prądu nastąpiło dla światła, czy dla siły, o ile tylko korzystano z tej energji dla obu tych celów. Jest przewidziana także pewna progresja, a mianowicie elektrownie stanowiące część składową zakładów górniczych i hutniczych mają płacić po 20 proc. przychody, brutto, otrzymywanego za energję elektryczną i to niezależnie od jej przeznaczenia.

Elektrownie zaś należące do kopalń węgla — aż 30 proc. O ile podatek normalny płacą odbiorcy, to przy elektrowniach górniczo-hutniczych i węglowych za podstawę opodatkowania służą dochody brutto na to, czy sprzedano go za gotówkę, na kredyt lub w drodze wymiany.

Zwolnione od podatku są cztery województwa wschodnie, od Tarnopolskiego po Nowogródzkie, nadto nie opłaca się podatku od energji elektrycznej zużytej dla potrzeb własnych przedsiębiorstw i od dostarczanej urzędom państwowym lub samorządowym, a także nieskomercjalizowanym przedsiębiorstwom państwowym. Przedsiębiorstwa samorządowe jednak podatkowi temu podlegają.

Odpowiedzi Redakcji.

Urzędnik. Doniesienie pana o urzędniku, który rzekomo trudni się handlem, powędrowało do kosza jako nienadające się do opublikowania. Sprawę tą jednakże poruszymy przy najbliższem zetknięciu się z jego przełożonym.

Powstaniec grupy tarnogórskiej. W sprawy czysto administracyjne Związku Strzeleckiego nie mieszamy się. Dlatego też Pańskiego artykułu odnośnie do wyboru członków z grupy powstańców tarnogórskiej do Zarządu Związku Strzeleckiego nie umieszczamy. Pozatem Pan ma zupełnie rację.

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.